

MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL
NAGPUR BENCH NAGPUR
ORIGINAL APPLICATION NO. 319/2022 (S.B.)

Shri Diwakar S/o Raghoba Mandawgade,
Aged about 33 years, occu.: Nil,
R/o. At Post Dharpur,
Tahsil- Chamorshi, District-Gadchiroli.

Applicant.

Versus

- 1) The State of Maharashtra,
Through its Secretary,
Revenue Department,
Mantralaya, Mumbai-32.
- 2) The Collector,
Gadchiroli, Dist- Gadchiroli.
- 3) The Tahsildar, Chamorshi,
Tah - Chamorshi, Dist- Gadchiroli.

Respondents

Shri S.P.Kshirsagar and S.D.Patil, Ld. Counsel for the applicant.
Shri M.I.Khan, Ld. P.O. for the respondents.

Coram:- Hon'ble Shri M.A.Lovekar, Member (J).
Dated: - 1st November, 2023.

JUDGMENT

Judgment is reserved on 27th October, 2023.

Judgment is pronounced on 1st November, 2023.

Heard Shri S.P.Kshirsagar, learned counsel for the applicant and Shri M.I.Khan, learned P.O. for the respondents.

2. Undisputed facts necessary to decide this O.A. are as follows. Caste of the applicant is Lohar. By order dated 01.03.2016 (Annexure A-2) he was appointed to the post of Kotwal of Dharmpur, Waigaon. This post was earmarked for O.B.C. candidate. Clause (8) of the appointment order stated as follows –

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:

बीसीसी २०११/प्र.क्र.१०६४/२०११/१६-ब, दिनांक १२.१२.२०११ नुसार, मागास प्रवर्गात निवड झालेल्या उमेदवारांना जात प्रमाणपत्राची वैधता तपासण्याच्या अधिन राहून तात्पुरती नियुक्ती देण्यात येत आहे. सबब, नियुक्ती आदेशाच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांचे आंत जात वैधता प्रमाणपत्र (Caste Validity Certificate) सादर न केल्यास, उक्त नियुक्ती आदेश त्वरीत आपोआप रद्द होतील (संपुष्टात येतील).

The applicant submitted caste certificate dated 13/15.11.2017 (at pg.27) which stated that caste of the applicant was

Lohar and it was recognised at Nomadic Tribe (B). On 26.12.2017 the applicant was informed as follows (Annexure R-3-VII) –

- (संदर्भ :- १.मा. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली यांचे ज्ञापन क्र. कार्या- २अ. का. आस्था- १/कावी/२३८१/१७/ दि. ४ डिसे २०१७.
२. सामान्य प्रशासन विभागाचे शासन परीपत्रक क्रमांक:-बीबीसी- २०१२/प्र.क्र.३३२/१२/१६-ब दिनांक १८ मे २०१३.
३. या कार्यालयांचे पत्र क्र. कार्या. अ. का/आस्था-२कावी- ६४७/२०१६ दि.१० जून २०१६.
४. या कार्यालयांचे पत्र क्रं.कार्या अ.का/आस्था-२कावी-८७४/२०१६ दि.३० नोव्हेंबर २०१६.
५. या कार्यालयांचे पत्र क्रं. कार्या- क. लि/आस्था-२कावी-१९५/२०१७ दि.३१ ऑक्टोबर २०१७.

ज्ञापन

उपरोक्त संदर्भिय ज्ञापन क्रं ०१ यान्वये तलाठी/कोतवाल संवर्गातील ज्या मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांनी अद्यापही आपले जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेले नाही त्या कर्मचाऱ्यांवर कार्यवाही करण्याबाबत कळविण्यात आले. त्या अनुषंगाने संदर्भिय शासन परीपत्रक क्र.०२ अन्वये अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विशेष मागासवर्ग व इतर मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणी विनियमन) अधिनियम २००० नुसार आपण विशिष्ट जातीचे / जमातीचे / इ.मा.व / म.ज./वि.मा.प्र.आहोत, हे सिद्ध करण्याची जबाबदारी आपली असून आपणास या कार्यालयांचे उपरोक्त संदर्भिय पत्रान्वये याबाबत कळविण्यात आलेले आहे. परंतु आपण वरील बाबीचे गांभिय लक्षात न घेता आपले जात वैधता प्रमाणपत्र जात पडताळणी समिती कडून

अजुन पर्यंत प्राप्त करुन घेतलेले नाही व या कार्यालयास सादर केलेले नाही. त्यामुळे आपण सदर कायद्यातील कलम १० नुसार आपली सेवा समाप्त करण्याचे कार्यवाहीस पात्र झालेले आहात.

आपणास याद्वारे अंतीम संधी देवुन विचारणा करण्यात येते की, आपण जात वैधता प्रमाणपत्र अद्यापही सादर न केल्यामुळे महाराष्ट्र, अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विशेष मागासवर्ग व इतर मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणी विनियमन) अधिनियम २००० चे कलम १० नुसार आपली सेवा समाप्त करण्याची का कार्यवाही करण्यात येवु नये ? याबाबत आपण हे जापण मिळाल्यापासुन १ महिन्याच्या आत आपले जात वैधता प्रमाणपत्रासह लेखी स्पष्टीकरण या कार्यालयास सादर करावे आपणकडुन विहित मुदतीत लेखी स्पष्टीकरण व जात वैधता प्रमाणपत्र सादर न केल्यास आपणास काहीच सांगायचे नाही, असे गृहित धरुन महाराष्ट्र अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विशेष मागासवर्ग व इतर मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणी विनियमन) अधिनियम २००० नुसार चे कलम १० नुसार आपली सेवा समाप्त करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल याची नोंद घ्यावी.

हे जापण मिळाल्याबाबत पोच द्यावी.

This was followed by communication dated 31.01.2018 (Annexure A-3) and thereafter, by the impugned order dated 08.11.2019 (Annexure A-1) which stated –

त्याअर्थी, श्री. दिवाकार मांडवगडे, कोतवाल या पदावर दिनांक 01/03/2016 रोजी या कार्यालयात हजर झालेले आहेत. त्यांना या कार्यालयाकडून या कार्यालयाचे जापण क्र.कार्या-2/क्र.लो./आस्था-02/कावि/337/2017 दिनांक 27

डिसेंबर 2017 अन्वये त्यांच्या प्रवर्गाचे जात वैधता प्रमाणपत्र या कार्यालयास 01 महिन्याचे आत सादर करणेबाबत कळविणेत आले होते. परंतु अद्यापर्यंत (नियुक्तीनंतर 1 वर्ष कालावधी उलटून गेला तरीही) जात वैधता प्रमाणपत्र या कार्यालयास सादर केलेले नसल्यामुळे ते शिस्तभंगाचे कार्यवाहीस पात्र ठरतात.

त्याअर्थी महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, 2000 मधील कलम 10 अन्वये श्री. दिवाकार मांडवगडे, कोतवाल या पदावर दिनांक 01/03/2016 रोजी या कार्यालयास हजर झालेले आहेत. त्यांना या कार्यालयाकडून या कार्यालयाचे जापन क्र.कार्या-2/क्र.लो./आस्था-02/कावि/337/2017 दिनांक 27 डिसेंबर, 2017 अन्वये त्यांच्या प्रवर्गाचे जात वैधता प्रमाणपत्र या कार्यालयास 01 महिन्याचे आत सादर करणेबाबत कळविणेत आले होते. परंतु अद्यापर्यंत (नियुक्तीनंतर 1 वर्ष कालावधी उलटून गेला तरीही) जात वैधता प्रमाणपत्र या कार्यालयास सादर केलेले नसल्यामुळे या आदेशान्वये दिनांक 8/11/2019 पासून शासकीय सेवेतून सेवामुक्त करण्यात येत आहे.

It is the stand of respondents 2 and 3 that the applicant claimed to belong to O.B.C. on the basis of caste certificate dated 28.10.2005 (Annexure R-3-II). By G.R. dated 01.03.2006 (Annexure R-3-III) Lohar was one of the castes which was deleted from Other Backward Castes. On 13.11.2017 caste certificate (Annexure R-3-IV) was issued to the applicant that he belonged to Lohar caste which was recognised as

Nomadic Tribe (B). Thus, while applying for the post which was reserved for O.B.C. the applicant furnished caste certificate of the year 2005 which was no longer valid, and secured appointment. After giving him ample opportunity the impugned order was passed. Correctness of this stand of respondents 2 and 3 is fully borne out by record. It is not the case of the applicant that any of the contentions raised by the respondents is factually incorrect.

3. Respondents 2 and 3 have also relied on G.R. dated 18.05.2013 (Annexure R-3-VI) which states –

२. महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (यापुढे सदर अधिनियमाचा सोयीकरिता अधिनियम २००० असा उल्लेख करण्यात आला आहे.) हा कायदा दिनांक १८.१०.२००१ पासून अंमलात आला आहे. यातील कलम ६ नुसार, शासकीय / निमशासकीय इत्यादीच्या सेवेत कार्यरत असलेल्या प्रत्येक मागासवर्गीय कर्मचाऱ्याने, आपल्या जात प्रमाणपत्राची वैधता संबंधित जात पडताळणी समितीकडून तपासून घेणे आवश्यक आहे. यातील कलम १० च्या तरतुदीनुसार, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग या प्रवर्गांमध्ये मोडत नसलेल्या, अशा कोणत्याही व्यक्तीने जातीचे खोटे प्रमाणपत्र सादर करून, मागास प्रवर्गासाठी राखीव असलेल्या पदावर नियुक्ती मिळविली असेल, तर ती व्यक्ती सेवेतून तात्काळ सेवामुक्त केली जाण्यास

पात्र ठरते आणि अशा व्यक्तीने घेतलेले अन्य कोणतेही लाभ काढून घेतले जाण्यास सुध्दा ती पात्र ठरते. महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ हा कायदा दिनांक २९.१.२००४ पासून अंमलात आला आहे. यातील कलम ४(१) च्या तरतुदीनुसार, ज्या मागास प्रवर्गासाठी पद आरक्षित आहे त्याच मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारामधून ते पद भरणे बंधनकारक आहे. हे पाहता, जात प्रमाणपत्राची वैधता तपासून न घेता एखादा कर्मचारी अनेक वर्षे शासन सेवेत रहात असेल, तर ते एक प्रकारे उपरोक्त तरतुदींचे उल्लंघन ठरते.

4. A conjoint consideration of aforesaid undisputed facts and provisions of the Act as discussed in G.R. dated 18.05.2013 show that the O.A. is devoid of merits. It is accordingly dismissed with no order as to costs.

(M.A.Lovekar)
Member (J)

Dated – 01/11/2023
rsm.

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno : Raksha Shashikant Mankawde
Court Name : Court of Hon'ble Member (J).
Judgment signed on : 01/11/2023.
and pronounced on : 02/11/2023.